

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca				
1.2 Facultatea	Chimie și Inginerie Chimică				
1.3 Departamentul	Inginerie Chimică				
1.4 Domeniul de studii	Inginerie Chimică				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studiu/Calificarea	Ingineria și Informatica Proceselor Chimice și Biochimice/inginer				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Software specific industriei chimice – CEI4126				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. ing. IMRE-LUCACI Árpád				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. ing. IMRE-LUCACI Árpád				
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	E
				2.7 Regimul disciplinei	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					7
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	44				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Studenții se vor prezenta la curs cu telefoanele mobile închise
5.2 De desfășurare a seminarului / laboratorului	• Studenții se vor prezenta la laborator cu telefoanele mobile închise • Studenții se vor prezenta la laborator cu tema desemnată în laboratorul anterior rezolvată. • Calculatoarele vor fi operte de către studenți la terminarea laboratorului. • Locul de lucru va fi lăsat curat și în ordine.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Utilizarea limbajului, conceptelor de modelare matematică și a tehniciilor de programare utilizând limbaje de programare de uz general și specific ședinței chimice și de proces Explicarea funcționării aparatelor, utilajelor și proceselor de bază din industriile de proces pe baza mediilor software care descriu comportarea acestora prin modele matematice simple (staționare) și prin prelucrări statistice de date de proces Dezvoltarea de modele matematice simple (dinamice) pentru aparatelor, utilajele și procesele din industriile de proces și implementarea acestora în simulatoare utilizate la predicția evoluției principalelor mărimi de proces în scopul asigurării exploatarii la parametrii de regim nominal și pentru instruirea operatorilor Dezvoltarea de modele matematice simple staționare sau dinamice pentru aparatelor, utilajele și procesele din industriile de proces și implementarea acestora în simulatoare utilizate la evaluarea performanțelor proceselor pentru identificarea unor soluții de operare prezentând avantaje economice, eficiență energetică mare, siguranță sporită în exploatare și impact redus asupra mediului Adaptarea și utilizarea modelelor matematice pentru proiectarea tehnologică și implementarea acestora în sisteme de conducere automată cu scopul obținerii unor soluții optimale prezentând avantaje economice, eficiență energetică mare, siguranță sporită în exploatare și impact redus asupra mediului
Competențe transversale	Executarea sarcinilor profesionale conform cerințelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestabil și cu îndrumare calificată Rezolvarea sarcinilor profesionale în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate Informarea și documentarea permanentă în domeniul său de activitate în limba română și într-o limbă de circulație internațională, cu utilizarea metodelor moderne de informare și comunicare

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Modelarea și simularea proceselor. Simulatoare de proces comerciale – caracteristici și posibilități oferite. Prezentarea și utilizarea simulatoarelor de proces CHEMCAD și PRO/II. Simularea proceselor de transfer de impuls, masă și termic. Simularea reactoarelor. Simularea proceselor continue și discontinue. Simularea dinamică. Optimizarea proceselor utilizând simulatoare de proces. Analize de sensibilitate. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor.
7.2 Obiectivele specifice	Capacitatea de a proiecta și conduce experimente precum și de a analiza și interpreta datele Capacitatea de a identifica, formula și rezolva probleme ședinței Capacitatea de a elabora modele matematice statistice și analitice, în regim staționar și dinamic, de a construi și utiliza simulatoare software care să reprezinte comportarea sistemului chimic real, în concordanță cu scopul investigării acestuia Capacitatea de a proiecta un sistem, o componentă sau un proces astfel încât să îndeplinească cerințele necesare Capacitatea de a înțelege și interpreta evoluția spațio-temporală a unui sistem chimic, de abstractizare și reprezentare a acestuia sub forma unui

	model matematic • Capacitatea de a stabili relații interpersonale favorabile lucrului în echipă

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1. Importanța modelării și simulării proceselor în industria chimică. Simulatoare de proces – prezentare generală.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea.	
8.1.2. Etapele modelării unui proces utilizând simulatoarele de proces. Exemplificare în CHEMCAD.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.3. Calculul proprietăților amestecurilor pornind de la bibliotecile de substanțe din cadrul simulatoarelor de proces. Generarea diagramei de flux a proceselor utilizând CHEMCAD.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.4. CHEMCAD - Simularea proceselor de transfer de impuls. Simularea proceselor de amestecare.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.5. CHEMCAD – Simularea proceselor transfer termic. Simularea proceselor cu recirculare.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.6. CHEMCAD – Simularea proceselor de transfer de masă: distilare, absorbție. Dimensionarea utilajelor. Estimarea costurilor de achiziție și montare a utilajelor.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.7. CHEMCAD – Simularea reactoarelor. Simularea proceselor discontinue.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.8. CHEMCAD – Simularea dinamică a proceselor. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.9. CHEMCAD – Analiza de sensibilitate. Optimizarea proceselor. Generarea modulelor utilizator.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.10. PRO/II – Prezentare generală. Simularea proceselor utilizând PRO/II.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.11. PRO/II – Simularea proceselor complexe. Optimizare și analiză de sensibilitate. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.12. Studii de caz. Separarea prin fracționarea a amestecurilor de lichide. Identificarea parametrilor optimi de funcționare. Simularea complexă a instalației. Recircularea utilităților în sistem.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.13. Studii de caz. Sinteza amoniacului. Analiză de sensibilitate. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor obținute în urma simulării.	Prelegerea. Explicația. Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
8.1.14. Studii de caz. Optimizarea funcționării	Prelegerea. Explicația.	

instalației de obținerea a etilbenzenului. Determinatea presiunii intermedie optime pentru un compresor în două trepte.	Conversația. Descrierea. Problematizarea.	
Bibliografie		
1. * * *, CHEMCAD - User's Manual, The Chemstations, Houston, S.U.A., 2013		
2. * * *, PRO/II - User's Guide, Simsci, S.U.A., 2004		
3. W.L. Luyben, Plantwide dynamic simulators in chemical processing and control, Marcel Dekker Inc. Publisher, NY, S.U.A., 2002		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
8.2.1. Simularea proceselor din industria de proces. Excel și MATLAB. Avantaje și limitări.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.2. Etapele modelării unui proces utilizând simulatoarele de proces. Exemplificare în CHEMCAD.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.3. Calculul proprietăților amestecurilor pornind de la bibliotecile de substanțe din cadrul simulatoarelor de proces. Generarea diagramei de flux a proceselor utilizând CHEMCAD.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.4. CHEMCAD - Simularea proceselor de transfer de impuls. Simularea proceselor de amestecare. Exemple simple.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.5. CHEMCAD – Simularea proceselor transfer termic. Simularea proceselor cu recirculare. Exemple simple.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.6. CHEMCAD – Simularea proceselor de transfer de masă: distilare, absorbție. Dimensionarea utilajelor. Estimarea costurilor de achiziție și montare a utilajelor. Exemple simple.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.7. CHEMCAD – Simularea reactoarelor. Simularea proceselor discontinue. Fracționarea discontinuă a unui amestec bicomponent.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvare cu ajutorul calculatorului.	
8.2.8. CHEMCAD – Simularea dinamică a proceselor. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor. Simularea componentelor de control al procesului. Acordarea unui regulator utilizând simularea dinamică a unei instalații de fracționare continuă.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.9. CHEMCAD – Analiza de sensibilitate. Optimizarea proceselor. Generarea modulelor utilizator folosind limbajul C.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.10. PRO/II – Prezentare generală. Simularea proceselor utilizând PRO/II. Exemple simple.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.11. PRO/II – Simularea proceselor complexe. Optimizare și analiză de sensibilitate. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor. Exemple simple.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	

8.2.12. Studii de caz. Separarea prin fractionarea a amestecurilor de lichide. Identificarea parametrilor optimi de funcționare. Simularea complexă a instalației. Recircularea utilităților în sistem. Construirea modelului și simularea procesului folosind CHEMCAD și PRO/II.	calculatorului. Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.13. Studii de caz. Sinteza amoniacului. Analiză de sensibilitate. Vizualizarea și interpretarea rezultatelor obținute în urma simulării. Construirea modelului și simularea procesului folosind CHEMCAD și PRO/II.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	
8.2.14. Studii de caz. Optimizarea funcționării instalației de obținerea a etilbenzenului. Deteminarea presiunii intermediare optime pentru un compresor în două trepte. Construirea modelului și simularea procesului folosind CHEMCAD și PRO/II.	Explicația. Problematizarea. Exemple rezolvate cu ajutorul calculatorului.	

Bibliografie

1. * * *, CHEMCAD - User's Manual, The Chemstations, Houston, S.U.A., 2013
2. * * *, PRO/II - User's Guide, Simsci, S.U.A., 2004
3. W.L. Luyben, Plantwide dynamic simulators in chemical processing and control, Marcel Dekker Inc. Publisher, NY, S.U.A., 2002
4. N. Dulamită, M. Stanca, Tehnologie Chimică, vol.I, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999
5. M. Jitaru, Chimia industrială organică – de la resurse la produși, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2002

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin însușirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea cu preponderență a aspectelor practice prin utilizarea de aplicații software consacrate în domeniu, studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele parțiale cerute pentru ocupațiile prevăzute în Grila 1 – RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Corectitudinea rezultatelor obținute în urma evaluărilor solicitate. Reprezentarea și analiza corectă a rezultatelor obținute.	Proiect individual – Modelarea matematică și simularea unui proces tehnologic specificat de examinator. Vizualizarea și analiza rezultatelor obținute.	75 %
10.5. Seminar/laborator	Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate în cadrul activității de seminar / laborator.	Exemple și teme de lucru utilizând simulatoarele de proces CHEMCAD și PRO/II.	25 %

	Activitatea desfășurată la seminar / laborator.	

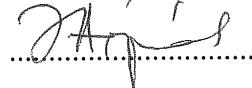
10.6. Standard minim de performanță

- Prezența la laboratoare în proporție de 80 % (maxim 2 absențe)
- Identificarea corectă a utilajelor din biblioteca unui simulator de proces necesare pentru modelarea unui proces simplu.
- Parametrizarea corectă a unui utilaj de transfer de impuls în CHEMCAD și PRO/II.

Data completării

15 mai 2014

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

